

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 023077 19 Увп
Бања Лука, 18.3.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Едине Чупељић председника вијећа, Страхиње Ђурковића и Смиљане Мрше чланова вијећа, уз учешће Маје Савић као записничара, у управном спору по тужби Град Б., заступан по Правобранилаштво Републике Српске – Сједиште замјеника у Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 21.6.2018. године тужене Управе, у предмету претварања права располагања у право својине на непокретности, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 023077 18 У од 04.7.2019. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 18.3.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Одбија се захтјев заинтересованог лица, У.т.т. школе Б. Л., за накнаду трошкова састава одговора на захтјев за ванредно преиспитивање пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против оспореног акта којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Управе, Подручна јединица Б. број ... од 14.10.2014. године. Тим првостепеним рјешењем тачком 1 диспозитива одбијен је захтјев тужиоца за утврђивање и пренос права располагања на непокретностима, те претварања права располагања у право својине на непокретностима означеним као к.ч.бр. 378/17, 378/20 и к.ч.бр. 378/21, уписане у зк.ул. 2810 к.о. Б., у корист Града Б., а тачком 2 диспозитива рјешења одлучено је да ће се о трошковима поступка донијети посебан закључак.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да тужилац није доказао постојање правног основа из одредбе члана 10 став 3 Закона о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, број 70/06, у даљем тексту: Закон о преносу права располагања), па да би се утврдило право располагања у корист тужиоца наводећи да су предметне непокретности укњижене са правом коришћења у корист заинтересованог лица. Још се указује да је ранијом пресудом Врховног суда број 11 0 У 015706 15 Увп од 23.5.2018. године, указано да тужена није образложила на основу којих утврђења је дошла до закључка да су, у конкретном случају, испуњени услови за примјену члана 324 Закона о стварним правима („Сл. гласник РС“, број 124/08, 3/09, 58/09, 95/11 и 60/15, у даљем тексту: ЗСП) у корист Града Б. На крају се истиче да су неосновани наводи тужбе којима се покушава доказати да на предметним

непокретностима У. школа не може бити носилац права својине јер се поступак не води по захтјеву заинтересованог лица, нити је у том поступку о истом одлучивано.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац побија наведену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примјене материјалног права. У захтјеву понавља наводе тужбе да је Закон о преносу права располагања посебан пропис којим се уређује питање преноса права располагања имовином на јединице локалне самоуправе. Захтјевом тужилац заправо не оспорава побијану пресуду, већ оспорава утврђења из управног поступка, понављајући све оне приговоре које је истицао у тужби, па их овдје Врховни суд неће понављати. Предлаже да се захтјев уважи и побијана пресуда укине.

У одговору на захтјев, тужена истиче да остаје код разлога датих у образложењу оспореног акта који је био предмет оцјене побијане пресуде.

У.т.т. школа, заинтересовано лице у овом управном спору, у одговру на захтјев истиче да је неоснован захтјев тужиоца из разлога које је изнио у одговору на тужбу, а да је неосновано позивање тужиоца на пресуду нижестепеног суда број 11 0 У 015706 14 У од 08.6.2015. године, јер је та пресуда, поводом захтјева заинтересованог лица, преиначена пресудом Врховног суда број 11 0 У 015706 15 Увп од 23.5.2018. године и поништен побијани акт, па је тужена поступајући по упутама из наведене пресуде одбила жалбу тужиоца изјављену против првостепеног рјешења којим је одбијен захтјев Града Б. за утврђивање права располагања у корист Града Б. и онда претварање права располагања у право својине, због чега је неосновано позивање тужиоца на поништено рјешење тужене број ... од 13.11.2014. године и преиначену пресуду Окружног суда Бањалука. Додаје, да је првостепено рјешење којим је одбијен захтјев Града Б. правилно и законито, као и оспорени акт којим је одбијена жалба тужиоца, као и побијана пресуда која је уважила ставове и правно схватање из пресуде Врховног суда од 23.5.2018. године. Предлаже да Врховни суд захтјев одбије, а тужиоца обавезе на сношење трошкова одговора на захтјев према исказаном трошковнику.

Размотривши захтјев, одговоре тужене и заинтересованог лица, побијану пресуду и оспорени акт, као и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу члана 39 Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 109/05 и 63/11 – у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Будући да се захтјев за ванредно преиспитивање не може изјавити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања то ће Врховни суд захтјев испитати у смислу члана 39 у вези одредбе члана 35 став 2 ЗУС по службеној дужности.

Из списка предмета произлази да се Град Б. обратио 07.12.2011. године Подручној јединици Б. захтјевом за „укњижење права располагања“ на горе наведеним непокретностима у складу са чланом 15 став 2, у вези члана 5 Закона о преносу права располагања тражећи да се донесе дјелимично рјешење којим би се утврдило право располагања у корист Града Б., а онда то право, на основу члана 324 и 326 Закона о стварним правима („Сл. гласник РС“, број 124/08, 3/09, 58/09, 95/11 и 60/15, у даљем тексту: ЗСП) претворило у право својине. Првостепеним рјешњем одбијен је захтјев Града Б., а оспореним актом одбијена је његова жалба. Побијаном пресудом је одбијена тужба и одржан на снази оспорени акт.

Побијана пресуда је правилна и законита.

Одредбом члана 2 Закона о преносу права располагања прописано је да је имовина у смислу тог закона имовина која се састоји из покретних и непокретних ствари на којима право располагања, управљања и коришћења има јединица локалне самоуправе и њени правни слѣдници или њени органи, као имовина коју до дана ступања на снагу тог закона по основу закона или другог прописа, правног посла, наслеђивања, одлуком државног органа стекла јединица локалне самоуправе, а алинејом 2 тог члана се дефинише да је имовина јединице локалне самоуправе сва покретна и непокретна имовина потребна за извршавање обавезних функција јединице локалне самоуправе, а њу између осталог чине објекти комуналне инфраструктуре, пословни и други објекти јавних и других предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе, односно објекти који су финансирани из буџета јединице локалне самоуправе или путем самодоприноса грађана, те друга имовина коју је јединица локалне самоуправе стекла као правни слѣдник установа и институција које су престале да постоје. Чланом 10 прописано је да се поступак покреће захтјевом који подноси начелник јединице локалне самоуправе уз који захтјев се прилажу докази о правном основу за стицање права располагања издати од стране надлежних органа те по закону сачињени правни послови.

Треба рећи да је Закон о преносу права располагања донесен 2006. године када на снази није био Закон о стварним правима и гдје су у правном систему постојала изведена права (право располагања, коришћења или управљања) и гдје се то право могло остварити, односно пренијети на јединице локалне самоуправе до ступања на снагу Закона о стварним правима (04.01.2009.године).

Према томе, да би се утврдило право располагања у корист јединице локалне самоуправе уз захтјев се мора поднијети, односно приложити доказ о правном основу за стицање права располагања који су издати од надлежних органа. У конкретном случају Град Б. није предочио ни један доказ који би представљао правни основ за стицање права располагања. Но и да је приложио одређени доказ, односно када би било могуће утврдити право располагања, а није, тужилац није предочио правни основ из одредбе члана 10 став 3 Закона о преносу права располагања ради стицања тог права.

Међутим, доношењем ЗСП *de facto* је престао важити Закон о преносу права располагања, јер је ЗСП искључена могућност стицања права располагања коришћења или управљања будући да су та права, ступањем на правну снагу ЗСП (04.1.2009. године) претворена у право својине уписаног носиоца тог права (члан 324 став 2 ЗСП - основни текст закона). Из наведених разлога је неосновано позивање тужиоца на цитирану одредбу ЗСП јер Град Б. није био уписан ни са једним од изведених права (право располагања, коришћења или управљања) па да би управни органи донијели рјешење у складу са одредбом члана 326 ЗСП о упису права својине у корист тужиоца.

Нетачна је тврдња тужиоца да су јединице локалне самоуправе на основу Закона о преносу права располагања, по сили закона, постале носилац права располагања имовином из члана 2 и 5 поменутог закона, јер то ни у једној одредби овог закона не стоји, а након ступања на снагу ЗСП, стицање тих права више није ни могуће и да је постојала таква одредба у Закону о преносу права располагања.

Стога се правилно, у првостепеном рјешењу износи закључак да се доводи у питање могућност примјене Закона о преносу права располагања с обзиром да су ЗСП на другачији начин уређена питање права својине на непокретностима, а имајући у виду одредбу члана 355 став 3 ЗСП, којом је прописана обавеза усклађивања прописа о грађевинском земљишту, пољопривредном земљишту, шумама и шумском земљишту и

других прописа који уређују имовинска права на непокретностима у року од 6 мјесеци од дана ступања на снагу ЗСП.

Будући да је ЗСП на свеобухватан начин уређено питање права својине, одређени носиоци права својине, те установљен један облик права својине, као и то да су она права која су била доминантна у систему социјалистичког самоуправљања (право располагања, коришћења и управљања) претворана у право својине *ex lege*, ступањем на снагу ЗСП, то је ЗСП по начелу *lex posterior derogat legi priori* извршено дерогирање Закона о преносу права располагања, с обзиром да је он уређивао ова изведена права која се више не могу стицати након ступања на снагу ЗСП.

Из наведених разлога, правилно је рјешењем првостепеног органа одбијен захтјев тужиоца, а оспореним актом одбијена жалба тужиоца, о чему су управни органи дали аргументоване и ваљане разлоге које је као правилне прихватио нижестепени суд у побијаној пресуди, а разлоге које је дао нижестепени суд одбијајући тужбу прихвата и овај суд.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог њене незаконитости из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40 став 1 тог закона, одбија као неоснован.

Заинтересовано лице је одбијено са захтјевом за накнаду трошкова одговора на захтјев, јер давање одговора на захтјев није обавезна радња у поступку управног спора, с обзиром да наводи одговора на захтјев нису утицали на одлуку суда, будући да би иста одлука била донесена да заинтересовано лице није ни дало одговор на захтјев.

Записничар
Маја Савић

Предсједник вијећа
Едина Чупељић

